

téma: výživa

sekce: Lékařská sekce

forma prezentace: ústní prezentace

vlo.il: MUDr. Miroslava Navrátilová, Ph.D.

Dlouhodobé sledování rizik "zdravé" výživy. Anorexie versus ortorexie, bigorexie, Adonisův komplex, overuse syndrom, drunkorexie. Alternativní diety.

autoři: *Miroslava Navrátilová¹, Jana Tůmová², Jiří Jarkovský³, Vendula Slámová⁴

¹ *Psychiatrická klinika, Lékařská fakulta Masarykovy univerzity a Fakultní nemocnice Brno*

² *Oddělení klinické biochemie, Lékařská fakulta Masarykovy univerzity a Fakultní nemocnice Brno*

³ *Institut biostatistiky a analýz, Masarykova univerzita nemocnice Brno*

⁴ *Oddělení léčebné výživy, Lékařská fakulta Masarykovy univerzity a Fakultní nemocnice Brno*

Úvod

Mentální anorexie(MA) a bulimie(MB) patří mezi poruchy příjmu potravy(PPP),symptomy byly popsány ve 2.století Galénem.Ortorexie–“orthos“-správný,“orexis“-chut' byla popsána o 18století později.Ve společnosti kolují stravovací mýty, které mohou vážně narušit zdraví.Pokud dochází k úzkostnému,dlouhodobému dodržování jednoho typu diety u zdravých jedinců s tím,že běžná strava je nezdravá,jedná se o ortorexiu,definoval lékař Steven Bratman zColorada v r.1997 v knize „Healthfood Junkies“-zdravé,přírodní stravování.Společenství, které se zabývalo realizací jeho ideologie,opustil,směr byl zradikalizován na patologickou posedlost zdravou výživou.Na ortorexiu se odvolává řada našich pacientů sPPP.Naše práce si kladla za cíl upozornit na „zdravou“ výživu z pohledu metabolického a nutričního,na nejrůznější restriktce v oblasti výživy,na negativní adaptaci na depleci makro,mikronutrientů

Metodika

Sledovali jsme 10let 338pacientů,217žen,121mužů,z toho 122pacientů s PPP,32pacientů sMB,62 sMA a 28pacientů mixed-form,216pacientů bezPPP,z toho 128žen,88mužů.Průměrný věk s PPP byl 26let,90,2%žén,9,8%mužů,věk14-38let.Průměrný věk bezPPP byl 36let,59%žén,41%mužů z datového souboru,věk15-47 let.Pacienti byli pozorováni v dlouhodobé studii,biochemické parametry v séru,v moči za 24hod v rámci metabolického screeningu–36parametrů/s,10/u.Vstupní data opak. měření biochem parametrů byla pro účely analýzy agregována průměrem na úroveň jednotlivých pacientů.Pro popis agregovaných dat

bylo použito mediánu a 5-tipercentilového rozsahu, statistická významnost rozdílů mezi skupinami pacientů s a bez PPP byla testována Mann-Whitney U testem

Výsledky

Sledovali jsme adaptaci organismu na nedostatek živin na úkor řady metabolických změn, poruchy funkce orgánů, redukci až zástavu hormonální, imunitní činnosti. Nemocní se i přes výrazný pokles BMI a metabolické změny cítili vlivem adaptačních změn bez tělesných obtíží. Prokázali jsme negativní dopad restrikce stravy v rámci nejrůznějších moderních diet, které nebyly zdravotně podmíněné. Popsali jsme závažné klinické projevy bradykardie, arytmie, hypotenze, amenorhea, osteoporóza, lanugo, porucha termoregulace, trofické a změny GIT, kolapsové stavy, epiparoxysmy, imunitní deficity

Závěr

V případě MA se jednalo o primárně duševně nemocné na rozdíl od filosoficky a eticky zaměřenou část na „zdravou“ výživu, „stravovací terorismus“. Naše sledování potvrdilo nutnost varovat před „zdravou“ výživou a moderními dietami, zejména v období vývoje organismu v dětství a dospívání.

Podpořeno projektem (Ministerstva zdravotnictví) koncepčního rozvoje výzkumné organizace 65269705 (FN Brno).